

Nr 155.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1947/48 till statens hantverksinstitut.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkterna 35—37) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna dels till Statens hantverksinstitut: Avlöningar ett förslagsanslag av 428 500 kronor, dels till Statens hantverksinstitut: Omkostnader ett förslagsanslag av 168 000 kronor, dels ock till Statens hantverksinstitut: Utrustning och inredning ett reservationsanslag av 70 000 kronor.

I samma proposition har Kungl. Maj:t vidare under kapitalbudgeten (bilaga 31, punkt 1) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Ombyggnadsarbeten vid statens hantverksinstitut för budgetåret 1947/48 beräkna ett investeringsanslag av 85 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 153, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 28 februari 1947, föreslagit riksdagen att

I. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens hantverksinstitut, som betingas av vad departementschefen i berörda statsrådsprotokoll anfört;

II. godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48;

III. under tionde huvudtiteln för budgetåret 1947/48 anvisa dels till Statens hantverksinstitut: Avlöningar till viss personal ett förslagsanslag av 228 300 kronor, dels till Statens hantverksinstitut: Vissa omkostnader ett förslagsanslag av 31 000 kronor, dels till Statens hantverksinstitut: Bidrag till kursverksamheten m. m. ett reservationsanslag av 160 000 kronor, dels ock till Statens hantverksinstitut: Utrustning och inredning ett reservationsanslag av 70 000 kronor;

IV. under kapitalbudgeten, statens allmänna fastighetsfond, för budgetåret 1947/48 till Ombyggnadsarbeten vid statens hantverksinstitut anvisa ett investeringsanslag av 85 000 kronor.

Statens hantverksinstitut började sin verksamhet den 1 juli 1940. Gällande föreskrifter beträffande arbets- och organisationsförhållanden återfinnas i den för institutet den 17 maj 1940 (nr 378) utfärdade instruktionen. Led-

ningen av institutet utövas av en styrelse, bestående av tio av Kungl. Maj:ts förordnade ledamöter samt av institutets chef, vilken benämnes direktör. Den omedelbara ledningen av verksamheten vid institutet handhas av direktören.

Institutets allmänna arbetsuppgifter äro enligt instruktionen att verka för höjande av yrkesskickligheten genom att bereda tillfälle för yrkesmän inom hantverket och den mindre industrien att förvärva ökad utbildning och ökade möjligheter att följa utvecklingen på området. Till genomförande härav tillkommer det institutet bland annat att meddela undervisning genom anordnande av kurser och föreläsningar med ändamål att bibringa praktisk-teknisk verkstadsutbildning och teoretisk utbildning, att såsom tekniskt rådgivande institution utöva konsulterande verksamhet (teknisk informationsverksamhet) beträffande material, arbetsmetoder och arbetsredskap för olika yrkesområden, att utöva försöksverksamhet för främjande av hantverkets och den mindre industriens utveckling samt att anordna och vidmakthålla ett centralt yrkesbibliotek.

Kurs- och föreläsningsverksamheten torde utgöra den viktigaste delen av det vid institutet bedrivna arbetet. Även informationsverksamheten med den därtill knutna försöksverksamheten har kommit att få stor betydelse för hantverket.

Kursverksamheten ledes av särskilda kursnämnder. Bland kurser som anordnas inom de olika hantverksyrkena kunna nämnas mästartkurser, fortbildningskurser, yrkestekniska specialkurser m. fl. Huvuddelen av kurserna hållas i Stockholm. Därjämte anordnas ambulerande kurser i landsorten. Varje kurs pågår i regel två veckor. Kurserna äro i allmänhet avgiftsbelagda. Avgifterna variera mellan 15 och 100 kronor allt efter kursens omfattning och omkostnader.

Informationsverksamhet bedrivs inom en mängd områden, bland vilka kunna nämnas företagsadministration, bageriverksamhet, bilreparationsverksamhet och elektroteknik. Även försöksverksamheten omfattar ett flertal olika områden. De viktigaste torde vara bageri- och måleriteknik.

Institutets bibliotek omfattar ett bokbestånd av omkring 8 000 volymer samt omkring 300 svenska och utländska tidskrifter. Institutet utger en årsbok och vidare en serie mindre skrifter i aktuella frågor. Några handböcker ha även utgivits.

Kostnaderna för institutets verksamhet bestridas dels av statsmedel, dels av inkomster från institutets olika verksamhetsgrenar och dels av bidrag från olika hantverksorganisationer. Statsmedlen utgöras för innevarande budgetår av ett förslagsanslag till avlöningar å 246 400 kronor, ett förslagsanslag till omkostnader å 10 000 kronor samt ett reservationsanslag till utrustning och inredning å 30 000 kronor. Anslagen disponeras på sätt framgår av statsliggaren s. 883—886. Här kan nämnas att av institutets verksamhet inflytande inkomster, vilka för innevarande budgetår beräknats till 96 000 kronor, redovisas såsom särskilda uppbördsmedel under omkostnadsanslaget. Vidare ha möjligheterna att överskrida vissa anslagsposter gjorts beroende av storleken av nämnda inkomster. Hantverksorganisationernas bidrag utgå

huvudsakligen i form av avlöningstillägg åt vissa befattningshavare. Tilläggens storlek framgå av statsliggaren.

Sedan hantverksinstitutet år 1940 började sin verksamhet som statlig institution, har dess verksamhet så gott som oavbrutet stegrats. Undervisningskursernas antal, som under budgetåret 1940/41 utgjorde endast 26 med sammanlagt 590 deltagare, steg sålunda budgetåret 1945/46 till 131 med tillhoppa 3 756 deltagare. Under innevarande budgetår förväntas antalet kurser bli än större. Även den tekniska informationsverksamheten visar en betydande utveckling. Antalet utförda uppdrag för enskildas räkning ökades sålunda från 306 under budgetåret 1940/41 till 745 budgetåret 1945/46.

Med hänsyn till hantverkets och småindustriens utomordentliga betydelse för vårt näringsliv är denna utvidgning av hantverksinstitutets verksamhet, framhåller departementschefen, att anse som synnerligen värdefull. Den gåve också uttryck för det stora behovet av högre undervisning på hantverkets och småindustriens område. Detta behov syntes emellertid ingalunda vara fyllt med institutets nuvarande resurser. Ytterligare utvidgningar av verksamheten finge därför anses i och för sig önskvärda. Härtill komme att med teknikens framsteg ständigt nya krav måste ställas på undervisningen.

Som en följd av hantverksinstitutets allmänna utveckling ha även statens kostnader för institutet stigit år från år. Avlöningsanslaget har sålunda under budgetåren 1940/41—1945/46 ökat från 110 100 kronor till 204 800 kronor. För innevarande budgetår uppgår anslaget till 246 400 kronor.

Institutets stora anslagskrav för detta budgetår gav departementschefen anledning att föranstalta om en utredning angående institutets fortsatta utbyggnad. Utredningen, som med stöd av Kungl. Maj:ts den 25 januari 1946 givna bemyndigande tillkallades den 19 februari samma år, hade till uppgift att utarbete en plan härför. Emellertid har utredningen i sitt den 30 september 1946 avlämnade betänkande icke framlagt någon egentlig plan för den fortsatta verksamheten. Utredningen har i denna fråga intagit den ståndpunkten att det bör ankomma på institutets styrelse att i samarbete med näringsorganisationerna avgöra i vilken ordning verksamheten skall utbyggas. Samtidigt har utredningen föreslagit vissa åtgärder, som äro ägnade att skapa nödig rörelsefrihet för styrelsen härutinnan.

Departementschefen har anfört, att även om utredningens förslag att styrelsen får stor frihet att bestämma om den fortsatta utbyggnaden syntes erbjuda stora fördelar och därför i princip borde accepteras, framstode det emellertid som önskvärt, att statsmakterna bleve i tillfälle att taga ställning till åtminstone grunddragen i styrelsens utbyggnadsprogram. Departementschefen ämnade därför föranstalta om att en allmän plan för den fortsatta utbyggnadens inriktning under de närmaste åren snarast utarbetas och framläggas.

I fråga om de allmänna principerna för institutets verksamhet har utredningen uttalat att huvudvikten bör läggas vid undervisningsverksamheten, medan den tekniska informationstjänsten och försöksverksamheten mås-

te anses komma i andra rummet. Till detta uttalande har departementschefen anslutit sig. Departementschefen ville härvid särskilt betona vikten av att det forskningsarbete, som bedreves vid institutet, i huvudsak inriktades så att dess resultat kunde i första hand direkt tillgodogöras undervisningen och informationstjänsten.

Den omständigheten att flertalet av hantverksinstitutets kurser är förlagt till institutbyggnaden i Stockholm begränsar givetvis möjligheterna för hantverkare och yrkesarbetare i landsorten att i önskvärd utsträckning deltaga i undervisningen. Institutet har visserligen genom den ambulerande kursverksamheten sökt tillgodose landsortens intressen. Denna verksamhet har emellertid hittills haft en jämförelsevis begränsad omfattning. Vidare utdelas av överstyrelsen för yrkesutbildning resestipendier för deltagande i kurserna i Stockholm från det under åttonde huvudtiteln anvisade anslaget till resestipendier för yrkesutbildning. Stipendierna från detta anslag, som för nästa budgetår höjts från 30 000 kronor till 40 000 kronor, utgå emellertid av olika skäl med relativt låga belopp. Trots dessa förhållanden ha under senaste budgetår 72 procent av institutets elever — häri inräknat deltagare i såväl stockholmskurserna som de ambulerande kurserna — varit mantals-skrivna annorstädes än i Stockholm. Att döma av tillgängliga statistiska uppgifter torde emellertid, framhåller departementschefen, en än större procent (85—90 procent) av hantverket och småindustrien vara förlagd till landsorten. Inom vissa delar av landet syntes dessutom ett väsentligt större utvecklingsbehov föreligga i fråga om dylik småföretagsamhet än i Stockholm. Det vore också att märka, att småföretagare på många platser i landet ofta kunde ha svårare än sina yrkesbröder i Stockholm att på andra vägar erhålla lättillgänglig orientering om tekniska och andra nyheter inom vederbörande yrkesområden. Det vore enligt departementschefens mening därför ett viktigt intresse att ytterligare vidga möjligheterna för småföretagare och yrkesarbetare i landsorten att utnyttja institutets undervisning. Detta borde åstadkommas dels genom ökning av den ambulerande kursverksamheten, dels genom att avgifterna för kurserna i Stockholm sänktes för kursdeltagare från landsorten och då i synnerhet för deltagare med begränsade ekonomiska resurser. Departementschefen ville i övrigt erinra om att studielånenämnden fått i uppdrag att verkställa en översyn av gällande bestämmelser rörande stipendier till elever vid åtskilliga läroanstalter.

Verksamheten vid hantverksinstitutet bygger på samverkan mellan staten och hantverkets organisationer i såväl ekonomiska som andra hänseenden. Departementschefen har anfört, att han i likhet med utredningen ansåge, att detta samarbete borde ytterligare utbyggas. Departementschefen funne sig även böra godtaga de principer i fråga om fördelningen av kostnaderna för verksamheten som utredningen förordad. Staten borde sålunda utan kostnad för hantverket tillhandahålla erforderliga lokaler samt helt svara för de allmänna administrationskostnaderna, innefattande bland annat löneutgifter för i huvudsak den personal, som vore att betrakta såsom gemensam för olika verksamhetsgrenar vid institutet. Till övriga kostnader, omfattande

bland annat utgifter för löner åt konsulenter, borde däremot staten lämna endast ett allmänt till beloppet maximerat bidrag, medan återstoden av dessa kostnader borde bestridas med institutets egna inkomster och bidragen från näringsorganisationerna. Om kostnadsfördelningen reglerades i enlighet med dessa principer, borde vidare, i enlighet med vad utredningen förordat, styrelsen erhålla stor frihet att besluta om anställningsförhållandena för bl. a. konsulenterna och om anskaffande av utrustning m. m. Detta system syntes departementschefen skapa möjligheter för en önskvärd rörlighet i institutets verksamhet.

Utredningen har föreslagit att besparingar under ett budgetår å det maximerade statliga bidragsbeloppet skulle få av institutet utnyttjas under ett följande budgetår. Mot detta förslag har departementschefen icke haft något att erinra. Däremot har departementschefen icke kunnat ansluta sig till utredningens uttalande att sedan bidraget en gång fastställts, en höjning av detsamma borde kunna ifrågakomma praktiskt taget endast vid mera väsentliga förskjutningar i prisnivån. Det syntes departementschefen icke lämpligt att statsmakterna nu bunde sig genom uttalanden att bidraget borde fastlåsas vid ett fixt belopp för flera år framåt i tiden.

För genomförande av de av utredningen förordade principerna för kostnadsfördelningen har utredningen föreslagit ett särskilt system för medelsanvisningen och regleringen av medelsförbrukningen (se prop. s. 7—9). Detta system har emellertid syntes departementschefen alltför invecklat och svårtillämpligt. I stället syntes det avsevärt enklare förfarande, som statskontoret och riksräkenskapsverket föreslagit (se prop. s. 21—23), böra väljas. Departementschefen förordade sålunda, att de anslagsposter, som avsågo utgifter för den icke statligt reglerade delen av institutets verksamhet, utbrötes ur avlönings- och omkostnadsanslagen och uppfördes under ett särskilt anslag av reservationsanslags natur. Å detta anslag borde institutets egna inkomster och bidragen från näringsorganisationerna upptagas som särskilda uppborndsmedel och avräknas mot utgifterna. Vid bifall härtill borde, såsom riksräkenskapsverket föreslagit, institutet erhålla ställning såsom huvudförvaltning med dragningsrätt på statsverkets checkräkning.

I detta sammanhang har departementschefen erinrat om att å inkomstsidan i förslaget till riksstat för nästa budgetår beräknats ett belopp av 227 000 kronor såsom inkomster vid institutet. Frågan om uppförande av beloppet å riksstatens inkomstsida förfölle emellertid, om det nyss angivna förfarandet genomfördes.

Vad härefter angår personalfrågorna (beträffande utredningens förslag, se prop. s. 9—14) har departementschefen förklarat sig icke beredd tillstyrka utredningens förslag att laboratorieföreståndarbefattningen placeras å löneplan C. Befattningen bör enligt departementschefen fortfarande vara placerad i lönegraden A 26. I avbidan på resultatet av den tillämnade tjänsteförteckningsrevisionen för biträdespersonalen har departementschefen vidare icke ansett sig kunna tillstyrka, att kansliskrivarbefattningen i lönegraden Eo 11 överflyttas till lönegraden A 11. I övrigt har departementschefen ansett sig

höra godtaga utredningens förslag beträffande organisationen för den helt statsavlönade personalen.

Ett bifall till vad departementschefen förordat innebär i fråga om institutets chef att tjänstebestämmningen ändras till överdirektör.

Den i avlöningsanslaget ingående posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har departementschefen beräknat till 94 500 kronor (nu 49 500 kronor). Av kostnadsökningen belöpa 3 000 kronor på överförande i enlighet med den reglerade befordringsgången för biträdespersonalen till ordinarie stat i lönegrad A 4 av en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden Eo 4 samt 28 900 kronor på den allmänna löneregleringen.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har beräknats till 5 000 kronor (nu 51 000 kronor) och anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal till 116 400 kronor (nu 108 600 kronor). Kostnadsökningen beträffande sistnämnda anslagspost beror i sin helhet på den allmänna löneregleringen.

Till rörligt tillägg har beräknats 12 400 kronor (nu 14 800 kronor).

De avlöningskostnader som helt skulle bestridas av statsmedel skulle således uppgå till $(94\,500 + 5\,000 + 116\,400 + 12\,400 =) 228\,300$ kronor. Härvid har posten till avlöningar till konsulenter, speciallärare och tillfälliga biträden m. m. föreslagits skola utbrytas från avlöningsanslaget. Anslaget benämning har i samband därmed föreslagits skola ändras till Avlöningar till viss personal.

Därest från omkostnadsanslaget utbrytas de poster, som avse utgifter för den icke statligt reglerade verksamheten vid institutet, skulle från anslaget bestridas endast utgifter för dels sjukvård till lönereglerad personal och dels bränsle, elektrisk ström och vatten. De ha av utredningen beräknats till respektive 1 000 kronor och 30 000 kronor. Departementschefen har intet haft att erinra mot att kostnaderna för ifrågavarande ändamål helt bestridas av statsmedel. Ej heller har utredningens beräkning av kostnaderna föranlett någon erinran från departementschefens sida. Omkostnadsanslaget har sålunda beräknats till 31 000 kronor. Enligt departementschefen borde detsamma i fortsättningen benämnas Vissa omkostnader.

De utgifter för institutets verksamhet, som helt skulle bestridas av statsmedel, skulle således uppgå till $(228\,300 + 31\,000 =) 259\,300$ kronor.

Vad därefter angår utgifterna för den icke statligt reglerade verksamheten vid institutet har departementschefen, såsom av det föregående framgår, föreslagit att desamma skola redovisas över ett särskilt anslag av reservationsanslags natur, å vilket institutets inkomster skulle tagas till uppörd.

Mot utredningens beräkning av utgifterna och inkomsterna har departementschefen i och för sig intet haft att erinra. Önskvärdheten att i ökad utsträckning tillgodose landsortens intressen har emellertid föranlett departementschefen att förorda vissa ändringar. För att bereda möjligheter att ytterligare utvidga främst den ambulerande kursverksamheten syntes sålunda

posten till avlöningar till konsulenter m. m. böra uppräknas med 25 000 kronor till 225 000 kronor och posten till reseersättningar med 5 000 kronor till 20 000 kronor. Då den av departementschefen förordade nedsättningen av kursavgifter för vissa hantverkare och yrkesarbetare från landsorten torde medföra lägre inkomster än vad utredningen beräknat, syntes departementschefen inkomstposten kursavgifter lämpligen böra upptagas med endast 100 000 kronor eller med 20 000 kronor mindre än i utredningens förslag.

Statens allmänna bidrag till nu ifrågavarande utgifter skulle sålunda upptagas till $[225\ 000 + 20\ 000 + 40\ 000 + 35\ 000 + 47\ 000 - (20\ 000 + 100\ 000 + 34\ 000 + 53\ 000) =]$ 160 000 kronor, vilket i förhållande till utredningens förslag innebär en ökning med 50 000 kronor. Anslaget har av departementschefen föreslagits skola uppföras å riksstaten under rubriken **Bidrag till kursverksamheten m. m.**

Enligt dessa förslag skulle statens totala bidrag för institutets löpande kostnader ökas med i runt tal 103 000 kronor jämfört med innevarande budgetår; i detta belopp äro ökade utgifter på grund av den allmänna löneregleringen m. m. icke inräknade.

Vad slutligen angår hantverksinstitutets byggnads- och utrustningsfrågor har departementschefen med hänsyn till nuvarande investeringsläge icke ansett sig kunna tillstyrka styrelsens hemställan om medel för anläggande av en charkuteriavdelning och utbyggnad av bageri- och cerealavdelningen. Där emot syntes de begränsade ombyggnads- och utrustningsförslag, som framlagts av utredningen, kunna godtagas. Departementschefen förordade sålunda att för nästa budgetår medel anvisades till **ombyggnadsarbeten** vid institutet med 85 000 kronor och till **utrustning och inredning** med 70 000 kronor.

Den utvidgning av hantverksinstitutets verksamhet, som är att förutse, torde, framhåller departementschefen, medföra en ökad belastning av institutets lokalutrymmen. Departementschefen förutsatte emellertid att ledningen för institutet genom en klok planläggning av kurserna skulle lyckas bemästra de svårigheter, som till äventyrs kunde yppa sig därutinnan.

Såsom av propositionen framgår har hantverksinstitutets verksamhet under de senare åren oavbrutet stegrats. Med hänsyn till hantverkets och småindustriens stora betydelse för näringslivet är denna utveckling i och för sig önskvärd. Då en fortsatt utbyggnad av institutet varit att emotse, har departementschefen låtit verkställa utredning rörande riktlinjerna härför och i föreliggande proposition framlagt resultatet av densamma.

I fråga om ordningen för institutets utbyggnad synes utskottet befogat att institutets styrelse, som otvivelaktigt har bästa kontakten med av verksamheten berörda hantverksorganisationer, härvidlag får stort medinflytande. Å andra sidan är det, såsom departementschefen framhållit, önskvärt, att statsmakterna bliva i tillfälle att taga ställning till åtminstone grunddragen i styrelsens utbyggnadsprogram. Jämväl enligt utskottets mening bör därför en plan för den fortsatta verksamheten utarbetas.

Utskottet.

Då flertalet av institutets kurser är förlagt till institutsbyggnaden i Stockholm begränsas givetvis härigenom förutsättningarna för hantverkare och yrkesarbetare i landsorten att i önskvärd utsträckning deltaga i undervisningen. Utskottet finner därför i likhet med departementschefen det vara ett viktigt intresse, att vidgade möjligheter beredas kursdeltagare från landsorten att utnyttja institutets undervisning. Av departementschefen i sådant syfte föreslagna åtgärder synas utskottet välbetänkta.

I fråga om biblioteksverksamheten har utredningen framhållit, att institutets bibliotek icke, såsom instruktionen förutsatte, kommit att fylla funktionen som ett »centralt yrkesbibliotek» utan mera blivit ett specialbibliotek för institutets befattningshavare. Åtgärder borde därför enligt utredningens mening vidtagas för att popularisera biblioteksverksamheten bland hantverkarna. Utskottet vill helt ansluta sig till denna uppfattning.

I fråga om de allmänna riktlinjerna i övrigt för institutets fortsatta verksamhet har vad departementschefen härutinnan anfört och föreslagit icke givit utskottet anledning till särskilt uttalande.

Enligt förslaget skulle staten utan kostnad för hantverket tillhandahålla erforderliga lokaler samt ikläda sig ansvaret för de allmänna administrationskostnaderna. Till övriga kostnader, omfattande bland annat utgifter för löner åt konsulenter, skulle staten lämna endast ett allmänt, till beloppet maximerat bidrag, medan återstoden av dessa kostnader skulle bestridas med institutets egna inkomster och bidragen från näringsorganisationerna. De sålunda förordade principerna för kostnadsfördelningen synas utskottet godtagbara. Detsamma gäller även föreslagna former för medelsanvisningen.

I fråga om personalorganisationen vid institutet och medelsanvisningen under avlöningsanslaget har utskottet ingen erinran att framställa mot förslaget. Framhållas må, att här avses allenast helt statsavlönad personal. Utskottet tillstyrker vidare, att medel i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag anvisas till vissa omkostnader och till bidrag till kursverksamheten m. m.

En utökning av institutets kursverksamhet har ansetts möjlig utan utbyggnad av befintliga lokalutrymmen. En viss omdisposition av lokalerna har dock ansetts önskvärd, vilket medför vissa kostnader för ombyggnad samt utrustning och inredning. Mot härför äskade anslag har utskottet icke något att erinra.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens hantverksinstitut, som befinnas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 28 februari 1947 anfört;

II. godkänna följande avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	94 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t	»	5 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	116 400
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	12 400
Summa kronor		228 300;

III. för budgetåret 1947/48 under tionde huvudtiteln anvisa

a) till *Statens hantverksinstitut: Avlöningar till viss personal* ett förslagsanslag av 228 300 kronor;

b) till *Statens hantverksinstitut: Vissa omkostnader* ett förslagsanslag av 31 000 kronor;

c) till *Statens hantverksinstitut: Bidrag till kursverksamheten m. m.* ett reservationsanslag av 160 000 kronor;

d) till *Statens hantverksinstitut: Utrustning och inredning* ett reservationsanslag av 70 000 kronor;

IV. till *Ombyggnadsarbeten vid statens hantverksinstitut* för budgetåret 1947/48 under statens allmänna fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 85 000 kronor.

Stockholm den 30 maj 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Lärsson, Karl Andersson, Andrén, Gustaf Karlsson, Mannerskantz, Gillström, Gustav Emil Andersson och fröken Osvald; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Falla, Rubbestad, Lindholm, Holmström, Thapper, Persson i Vinberg och Jansson i Kalix.